

Wedstrijdreglement dressuur

(wijzigingen per 1 april 2024)

vet en onderstreept is nieuw, doorgehaald komt te vervallen

Artikel 101 - Deelnemers

Deelnemers mogen vanaf 1 januari van het jaar waarin de ~~1112~~1112-jarige leeftijd bereikt wordt, uitkomen in wedstrijden voor paarden die onder dit reglement worden verreden. Deelnemers mogen vanaf de dag waarop men 6 jaar wordt tot en met 31 december van het jaar waarin men 18 jaar wordt, met een pony deelnemen aan wedstrijden voor pony's tot en met de klasse Z2 pony's.

Artikel 107 - Promotieregeling

1. Promotieregeling

Klasse BB : geen promotieregeling

Voor de klassen B t/m ZZ-Zwaar geldt dat promotie naar de hogere klasse is toegestaan wanneer 10 winstpunten zijn behaald.

Voor de klassen B t/m M2 geldt dat promotie naar de hogere klasse verplicht is wanneer 30 winstpunten zijn behaald.

Promotie vanuit de klassen Z1, Z2 en ZZ-Licht naar de hogere klasse is niet verplicht. In deze klassen worden maximaal 40 winstpunten geregistreerd.

Promotie vanuit de klasse Young Riders naar de Lichte Tour is toegestaan wanneer 10 winstpunten zijn behaald of wanneer er tweemaal een score van 65% of hoger behaald is.

Promotie vanuit de klasse ZZ-Zwaar naar de Prix st. George proef is verplicht wanneer 30 winstpunten zijn behaald.

Promotie vanuit de Prix st. George proef naar de Intermediaire 1 is toegestaan nadat 1x 60% is gehaald.

Promotie vanuit de Intermediaire 1 proef naar de Intermediaire A en B proeven en Intermediaire II proef is toegestaan, zodra er 1x 60% is behaald.

Promotie vanuit de Intermediaire II proef en de GP 16-25 proef naar de Grand Prix proeven is toegestaan nadat er 1x 60% is behaald.

Promotie vanuit de Prix St. Georges, Intermediaire I en Intermediaire II is niet verplicht.

- a. Ponyruiters, die rijden met een pony behorende tot de categorie A en B, mogen niet promoveren naar de klassen Z1- en Z2-dressuur.
- b. Een combinatie mag, totdat de stand van 5 winstpunten in een klasse is bereikt, ook nog blijven starten in één klasse lager, mits de inschalingstabel dit toelaat. Zodra een stand van 5 winstpunten of meer in de hogere klasse is bereikt, gaat de promotie definitief in en mag niet meer in de lagere klasse worden gestart.
- c. **Als een combinatie eenmaal gestart is een klasse behorende bij de Zware Tour (m.u.v. GP-U25) is de promotie direct definitief. Voor de U25 combinaties geldt dat dit gelijk is aan het FEI-reglement.**
- d. Promotie tijdens dezelfde wedstrijddag is toegestaan.
- e. -
- f. Children kunnen de winstpunten behaald in hun Childrenproeven gebruiken voor promotie van de klasse Z1 naar Z2.
- g. Junioren kunnen de winstpunten behaald in hun Juniorenproeven gebruiken voor promotie van de klasse Z2 naar de klasse ZZ-licht.
- h. Als een combinatie aan 2 proeven deelneemt op dezelfde dag tijdens dezelfde wedstrijd, hoeft de tweede proef niet in dezelfde klasse gereden worden als de eerste proef. Het is toegestaan deel te nemen aan een tweede proef ondanks het eventueel behalen van de verplichte promotiegrens na de eerste proef.
- i. Maximaal 5 winstpunten die behaald zijn via Paardrijden.nl in de klassen B t/m L2 kunnen gebruikt worden voor promotie naar een hogere klasse.

Artikel 109 – Rubrieken al dan niet voor promotie en hors concours starten

1. Indien een wedstrijdorganisatie met instemming van de jury een combinatie gelegenheid wenst te geven om hors concours (buiten mededinging) te starten, mag dat worden toegestaan, met inachtneming van de navolgende bepalingen:
  - a. Hors concours (buiten mededinging) starten is toegestaan in de klasse waarin men reglementair startgerechtigd is, **of** in een lagere klasse ~~of in één klasse hoger~~. Indien de combinatie zowel voor klassering als hors concours wil starten, dan dient de proef voor klassering als eerste te worden verreden.
  - b. De reglementaire bepalingen van de klasse waarin wordt gestart zijn ook van toepassing op een hors concours-start.
  - c. De behaalde resultaten in de proef van de desbetreffende combinatie mogen niet in de uitslag van de rubriek opgenomen worden c.q. niet in aanmerking komen voor een prijs, of voor toekenning van winstpunten.

- d. Aan een hors concours-start kan geen enkel recht worden ontleend met betrekking tot de klasse- indeling van de desbetreffende combinatie.
- e. Wanneer een deelnemer in een rubriek waarin overeenkomstig de bepalingen van het vraagprogramma slechts met één paard per deelnemer mag worden gestart, daarnaast een tweede en eventueel derde paard hors concours wenst te rijden met toestemming van de wedstrijdorganisatie, moet het paard waarmee aan de wedstrijd deelgenomen wordt, altijd als eerste van de door deze deelnemer in die rubriek te rijden paarden gestart worden.
- f. Combinaties die één of meermalen hors concours (buiten mededinging) willen starten, dienen dit op het inschrijfformulier te vermelden.

Artikel 114 – Verkennen van de rijbaan

1. Iedere combinatie mag bij het verkennen van de rijbaan, direct voorafgaand aan het starten van de proef, altijd de ring betreden. De combinatie hoeft na het signaal om te beginnen de ring niet opnieuw te verlaten. Dit laatste is echter wel toegestaan. Het verkennen van de rijbaan door het rijden langs de buitenzijde van de ring is ook toegestaan.
2. Het verkennen van de ring en het rijden langs de buitenzijde van de ring is toegestaan in stap, draf of galop.
3. De combinatie moet in en rondom de ring zelfstandig rijden zonder hulp van derden.
4. Het verkennen van de rijbaan is aan de eerste combinatie van een rubriek en eveneens de eerste combinatie na elke in het programma opgenomen pauze toegestaan vanaf ten hoogste 2 minuten vóór het begin/hervatten van de desbetreffende rubriek. De daaropvolgende combinaties mogen de rijbaan verkennen in het tijdbestek liggend tussen het moment dat de voorgaande combinatie heeft afgegroet en het moment waarop het protocol van die combinatie door de jury wordt afgesloten en deze het startteken geeft.
5. Onder géén voorwaarde mag een deelnemer - op straffe van uitsluiting - de ring betreden behalve voor het rijden van zijn proef in de wedstrijd, met uitzondering van het hierboven in dit artikel bepaalde.
6. De federatievertegenwoordiger en bij diens ontstentenis de (voorzitter van de) jury mag, indien de omstandigheden daartoe aanleiding geven, gemotiveerd een uitzondering op deze regel maken; hij/zij dient een dergelijke uitzondering onder opgave van redenen te vermelden in het rapport.
7. Tijdens het verkennen van de rijbaan is het dragen van een zweep toegestaan.
8. Het is de wedstrijdorganisatie toegestaan de wedstrijdring voor een vastgestelde periode open te stellen om de paarden aan de wedstrijdring te laten wennen. De wedstrijdorganisatie dient dit vooraf kenbaar te maken. De wedstrijdorganisatie kan hier bepaalde eisen aan stellen. Hierbij geldt dat de combinatie zelfstandig te paard de ring mag verkennen. Het eventueel aan de hand verkennen is uitsluitend om de ring toegestaan **daarbij is het gebruik van een hoofdstel en hoofdstelnummer verplicht.** Indien hier geen mogelijkheid voor is, is dit niet toegestaan. Ook bij het verkennen aan de hand is het dragen van een veiligheidshoofddekseel (goedgekeurd voor de paardensport) verplicht.

Artikel 118 – Harnachement (zie Harnachementgids)

1. Aan het materiaal en de uitvoering van de teugels worden geen regels gesteld, met dien verstande dat in géén enkele klasse het gebruik van een voorziening, die als een lus of handvat kan worden aangemerkt, is toegestaan. De teugels mogen uitsluitend zijn vastgemaakt aan het bit.
2. Het gebruik van dubbele teugels is niet toegestaan.
3. Het versieren van de manen en staart of van enig ander deel van het paard door middel van voor het paard oneigenlijke dingen, zoals linten en bloemen of anderszins, is niet toegestaan. De manen en de staart van het paard mogen evenwel ingevlochten worden.
4. Kunststaarten zijn toegestaan.
5. Een rood waarschuwingslintje in de **voorpluk en** staart is toegestaan.
6. **Het dragen van een hoofdstelnummer op het wedstrijdterrein is verplicht en moet duidelijk zichtbaar bevestigd worden aan het hoofdstel of op het sjabrak. Dit nummer bestaat uit de laatste 3 cijfers van het combinatienummer. Indien in één rubriek meerdere combinaties hetzelfde nummer hebben, mag de organisatie een ander uniek nummer toekennen. Dit dient dan wel vermeld te worden op de startlijst.**

Artikel 119 – Hulpmiddelen

1. Het gebruik van mondbeschermers (gladde rubberen bitringen) is in alle klassen toegestaan, bij het gebruik van een enkele trens.
2. Voor het gebruik van een neusnetje en oornetje wordt verwezen naar het Algemeen Wedstrijdreglement.
3. Het is niet toegestaan gebruik te maken van:
  - een bit of stang, niet voorkomend op de lijst van geoorloofde bitten/stangen;
  - een martingaal en van alle andere hulpteugels, zoals slofteugels,
  - gogues e.d.*;
  - oorkappen, oogkleppen, bontje om de neusriem of elke andere voorziening, die het oriëntatievermogen van het paard beperkt;
  - borsttuigen, voortuigen, staatriemen dan wel van elke andere voorziening die ervoor is bedoeld het zadel op zijn plaats te houden, met uitzondering van de (voor)singel;

- hoefschoenen.
  - bodybandage
4. Voor pony's, behorende tot de categorie A, B, C, is het gebruik van een borsttuig en/of van een staatriem toegestaan.
  5. Het gebruik tijdens de proef van beenbescherming en/of springschoenen o.i.d., glijdende martingaal, Thiedeman-teugel, e.d. is niet toegestaan, behalve bij een prijsuitreiking (**het gebruik van bandages is niet toegestaan**). Het gebruik van beenbescherming (niet zijnde bandages) en/of springschoenen o.i.d. is wel toegestaan tijdens een hors concours – start en starts in teamdressuur.
  6. Tijdens het losrijden - ongeacht of dit op het daartoe aangewezen terreingedeelte plaatsvindt of elders - mogen geen andere bidden, hulpmiddelen en/of voorzieningen worden gebruikt dan die, welke tijdens de proef zijn toegestaan*.
    - * Op het losrijterrein en op andere trainingsplaatsen van het wedstrijdterrein zijn wel toegestaan:
      - glijdende martingaal, alleen echter in combinatie met een trenshoofdstel,
      - beenbescherming (**niet zijnde bandages**), springschoenen e.d., om veiligheidsredenen mag gebruik gemaakt worden van een (beugel) riem om de hals van het paard, een bokriempje.
      - enkelvoudige bijzetteugels, vastgemaakt aan het bit en het zadel, alleen tijdens het longeren op het oefenterrein en slechts dan wanneer er gebruik wordt gemaakt van een enkele longe. De bijzetteugels dienen te zijn bevestigd aan het bit van een trenshoofdstel en aan het zadel. Het longeren met gebruikmaking van welke andere hulpteugel of voorziening dan ook is niet toegestaan.
      - een rijzweep. (~~indien een rijzweep of lange zweep gebruikt wordt door hulp vanaf de grond bij bijvoorbeeld de piaffe, is dit uitsluitend toegestaan voor deelname vanaf de Zwarte Tour~~)
  7. In de klassen B, L1 en L2 is een zweep toegestaan.
Een reserve-zweep is niet toegestaan. De maximaal toegestane lengte van de zweep is, inclusief slag, 120 cm bij de paarden en 100 cm bij de pony's. Tijdens een hors concours-start in de klasse M1 en hoger is een zweep toegestaan.
  8. Het dragen van sporen is in alle klassen toegestaan maar niet verplicht.
  9. Sporen zijn van metaal. Een ronde tand/knop/draaiend bolletje van hard plastic is toegestaan. De tand dient vanuit het midden van de spoor recht of gebogen naar achteren gericht te zijn. Wanneer voorzien van een wielkje, dient dit vrij te kunnen draaien en mag niet scherp zijn. De takken van de spoor dienen glad te zijn. Sporen zonder tand (dummysporen) zijn toegestaan. Indien ter bescherming, takken en steel zijn omwonden met een bescherming, is dit eveneens toegestaan. (Dit laatste niet op internationale wedstrijden.) Voor toegestane sporen wordt verwezen naar de website.
  10. Voor pony's zijn alleen stompe sporen, knopsporen - eventueel in zwanenhalsuitvoering – en sporen met een draaiend bolletje toegestaan waarvan de spoor een maximale lengte heeft van 3.5 cm vanaf de laars gemeten (zwanenhalsspoor horizontaal gemeten) en een minimale diameter van 0,5 cm. Voor toegestane sporen wordt verwezen naar de harnachementsgids op de website.
  11. De bondscoach kan in overleg met de jury hulpmiddelen toestaan tijdens speciaal daarvoor aangewezen wedstrijden, hiervan zijn Kring-, Regio- en KNHS-kampioenschappen en NK's uitgesloten.
  12. Toegestane hulpmiddelen (en de wijzigingen hierop) worden gepubliceerd in de harnachementsgids op de website

Artikel 140 – Afdelingsdressuur/vier- en zestallen

12. Stang en trens zijn toegestaan voor vier- en zestallen paarden vanaf de klasse Z indien alle combinaties regulier in de klasse Z ~~dressuur~~ **Z2 dressuur of hoger** uitkomen/geklasseerd zijn.

Artikel 143 – Aanlegtesten voor jonge paarden

Bij de aanlegtesten voor vier-, vijf-, en zesjarige dressuurpaarden wordt in wedstrijdverband de aanleg van de jonge dressuurpaarden getest. Het gaat hierbij niet om het rijden van een dressuurproef met verplichte onderdelen en oefeningen, die op een bepaalde plaats uitgevoerd moeten worden. **Resultaten behaald in aanlegtesten komen daarom niet in aanmerking voor een klassering.** Voor deze aanlegtesten gelden dezelfde reglementaire bepalingen als voor de reguliere klassen m.u.v. en / of aangevuld met de volgende bepalingen:

1. De beoordeling wordt uitgevoerd door een jury van minimaal twee personen. De jury neemt plaats aan het midden van de lange zijde of in de rijbaan. Eén van de juryleden treedt op als voorzitter.
2. De ringmeester geeft aan wanneer de combinaties de gevraagde verrichtingen moeten tonen.
3. Deelname:

a.	4-jarigen	Vanaf 1 april	Ruiter minimaal in klasse L1 startgerechtigd
b.	5-jarigen	Vanaf 1 april	Ruiter minimaal in klasse M1 startgerechtigd
c.	6-jarigen		Ruiter minimaal in klasse Z1 startgerechtigd
4. Gevraagde verrichtingen;
  - Vierjarigen:
Opstellen, stap, draf, galop, tempowisselingen, wijken voor de kuit, op de grote volte hals strekken, rijden van overgangen.
  - Vijfjarigen:
Opstellen, stap, draf, galop, tempowisselingen, schouder binnenwaarts (minimaal 20 meter), op een volte 12-15 meter halsstrekken, rijden van overgangen.
  - Zesjarigen:
Opstellen, stap, draf, galop, tempowisselingen, appuyementen, galopwisseling (eenvoudig of vliegend), rijden van overgangen.

5. De voorbeeld protocollen zijn te downloaden vanaf de website.
6. De wedstrijdreglementen en de hierin opgenomen bepalingen zijn van toepassing. De 4-jarigen conform reglementaire bepalingen van de klassen L1/L2. De 5-jarigen conform reglementaire bepalingen klassen M1/M2. De 6-jarigen conform de reglementaire bepalingen van de klassen Z1/Z2
7. De rijbaan dient een afmeting te hebben van 20 x 60 meter. Er worden maximaal drie combinaties tegelijkertijd in de baan toegelaten.
8. De startvolgorde wordt bepaald door de wedstrijdorganisatie.
9. De combinaties worden geplaatst op volgorde van behaalde punten, De combinatie met het hoogste aantal punten wordt als hoogste geplaatst. Bij een ex aequo klassering is het totaal van de cijfers voor de stap, draf en galop doorslaggevend, vervolgens het cijfer voor gedragenheid en souplesse, vervolgens het cijfer voor de algemene indruk. Valt er dan nog geen beslissing dan is het cijfer voor functionaliteit exterieur doorslaggevend.
10. Het is mogelijk een tweede onderdeel waarbij de paarden worden gereden door gastruiters uit te schrijven.

Artikel 146 – Teamdressuur

Het is voor wedstrijdorganisaties toegestaan om rubrieken uit te schrijven voor teamdressuur anders dan de reguliere afdelingsdressuur (vier- en zestallen). Onder teamdressuur vallen o.a. wedstrijden Kür op muziek voor viertallen, Pas de Deux en andere vormen van Teamrijden. De wedstrijdorganisatie bepaalt het niveau van de proeven/de uit te schrijven klassen en geeft in het vraagprogramma aan waar de deelnemers de te verrijden proeven kunnen verkrijgen. De wedstrijdorganisatie kan ook in het vraagprogramma een doelgroep definiëren. Er worden geen prestatiepunten bijgehouden. Voor deze rubrieken gelden dezelfde reglementaire bepalingen als voor de reguliere wedstrijdklassen met uitzondering van de volgende bepalingen:

- Deelnemers dienen lid te zijn van de KNHS.
  - Een startpas met het desbetreffende paard is niet verplicht.
  - Het paard waarmee wordt deelgenomen moet geregistreerd (Paardenpaspoort), gemeten en ingeënt zijn zoals bepaald in het Algemeen Wedstrijdreglement.
  - Er bestaat geen verplichting tot het dragen van wedstrijdkleding. Het is verplicht een veiligheidshoofddekseel en rijlaarzen/combinatie van jodphurschoenen met gelijkkleurige gladlederen chaps te dragen.
  - Deelname door deelnemers, die al een klassering hebben in de reguliere klassen, staat vrij.
1. Specifieke bepalingen voor Kür op muziek voor viertallen en Pas-de-Deux (pony's en paarden):
    - a. Viertallen en Pas de Deux-teams dienen te worden samengesteld afhankelijk van het gestelde in het vraagprogramma.
    - b. Het viertal/Pas de Deux-team bepaalt zelf in welke klasse er wordt gestart.
    - c. Optoming en kleding:
Het gebruik van beenbescherming (niet zijnde bandages) en/of springschoenen o.i.d en voortuigen zijn toegestaan. Het rijden met stang en trens is toegestaan voor viertallen paarden en Pas de Deux-teams in de klasse Z en ZZ_wanneer iedere deelnemende combinatie **Z2**- of hoger **uitkomt**/geklasseerd is.
    - d. Voor het overige zijn de officiële wedstrijdreglementen van toepassing.
De voorgeschreven proeven uit het dressuurproevenboekje voor de verschillende klassen dienen te worden gebruikt.
    - e. Proefuitvoering:
Het is toegestaan de wedstrijdrijding te verkennen alvorens op te stellen voor het uitbrengen van de groet. Betreden van de ring kan geschieden in stap of draf. Voor de beoordeling zie artikel 141.
    - f. Commandant:
De commandant is niet te paard en presenteert het viertal. Uitsluitend de commandant brengt, zowel bij het begin als het einde van de proef, voor het front van het viertal de groet uit naar de hoofdjury, gezeten bij C.
De commandant stelt zich tijdens de proef op buiten de ring en wel op de korte zijde tussen C en M. De proef dient uit het hoofd te worden gereden; het is de commandant niet toegestaan de proef voor te lezen.
    - g. Tijdsduur
Zie artikel 141.
    - h. Muziek:
Eisen ten aanzien van de muziek:
      - a. De muziek mag beginnen met een intro bij het binnenkomen, maar moet in elk geval starten na de groet bij de eerste pas voorwaarts, zij- of achterwaarts.
      - b. "Levende" muziek (een orkest of iets dergelijks) is verboden.
      - c. De commandant dient voorafgaand bij het secretariaat van de wedstrijd de geluidsdrager in te leveren, vergezeld van een reserve-exemplaar in verband met eventuele technische problemen. De te rijden proef behoeft niet te worden ingeleverd.
    - i. Voor de verplichte oefeningen in een Pas de Deux-wedstrijd en wedstrijden voor viertallen Kür op muziek gelden dezelfde eisen als die aan een individuele Kür worden gesteld. Dat wil zeggen dat oefeningen zo getoond moeten worden dat zij ook daadwerkelijk te beoordelen zijn door de jury. Bij de diverse verplichte onderdelen staan minimale voorwaarden genoemd op het protocol. Wanneer achter een verplicht onderdeel een aantal meters staat vermeld dan dient dit aantal meters ononderbroken te worden getoond. Kijk voor de reglementaire bepalingen in artikel 140 voor viertallen en 141 voor Kür op muziek
    - j. De Kür op muziek voor viertallen wordt bij voorkeur beoordeeld door een jurylid met zowel de licentie Kür op Muziek als de licentie Afdelingsdressuur. Indien de kür door twee juryleden beoordeeld wordt jureren zij gezamenlijk bij C.

